

Plán péče na období 1999 - 2008

(plán péče pro chráněné území podle § 38 zákona ČNR číslo 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a prováděcí vyhlášky číslo 395/1992 Sb.)

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE (§10 odst. (3) písm. a) vyhlášky)

Název území: Housle
Kategorie: přírodní památka (původně podle zák. 40/56 Sb. chráněný přírodní výtvar)
Vyhlášeno: vyhláškou NVP č. 3/1982 Sb. NVP ze dne ~~10.11.1964~~ 27. 5. 1982
Katastrální území: Lysolaje **Obvod:** Praha 6

Údaje z katastrálního operátu:

Chráněné území:

parc. č.	k.ú.	výměra	vlasník	využití
482/1	Lysolaje	36 443	ČR-MNV Lysolaje, P6 Kovářenská 8	lesní pozemek
482/2	Lysolaje	516	Al Fattalová Miloslava, P6 Starodvorská 13/2 Marhanová Věra, P6 Starodvorská 13/2	lesní pozemek

Celková výměra: 3,696 ha

Výměra nelesní části: 0 ha

Výměra lesní části: 3,696 ha

Ochranné pásmo:

parc. č.	k.ú.	výměra	vlasník	využití
395	Lysolaje	15 789	Trojanová Hilda, P6 Nad pramenem 161 BSM Trojan Josef Ing. a Alena, P6 Nad pramenem 161	ovocný sad
421	Lysolaje	1 411	ČR - MNV Lysolaje, P6 Kovářenská 8	zahradá
447/1	Lysolaje	14 140	ČR - MNV Lysolaje, P6 Kovářenská 8	ovocný sad
447/2	Lysolaje	67	Fuksová Božena, P10 Počernická 78 Pozděňová Lidmila, P6 Čínská 16	ovocný sad
448/1	Lysolaje	1 108	parcela není zapsána na listu vlastnictví	lesní pozemek
448/2	Lysolaje	1 360	Fuksová Božena, P10 Počernická 78 Pozděňová Lidmila, P6 Čínská 16	lesní pozemek
448/3	Lysolaje	504	ČR - MNV Lysolaje, P6 Kovářenská 8	lesní pozemek
449/1	Lysolaje	6 521	Fuksová Božena, P10 Počernická 78 Pozděňová Lidmila, P6 Čínská 16	jiná plocha
449/2	Lysolaje	431	ČR - MNV Lysolaje, P6 Kovářenská 8	jiná plocha
450/3	Lysolaje	34	parcela není zapsána na listu vlastnictví	ovocný sad
478/1	Lysolaje	37	ČR - Správa veřejné zeleně Praha, P1 Jilská 8	neplodná
478/2	Lysolaje	168	Fuksová Božena, P10 Počernická 78 Pozděňová Lidmila, P6 Čínská 16	neplodná
478/3	Lysolaje	82	Blažková Zdenka, P6 Starodvorská 6/8	neplodná
479/1	Lysolaje	11 338	parcela není zapsána na listu vlastnictví	lesní pozemek
479/2	Lysolaje	50	ČR - MNV Lysolaje, P6 Kovářenská 8	lesní pozemek
479/3	Lysolaje	61	ČR - MNV Lysolaje, P6 Kovářenská 8	lesní pozemek

479/4	Lysolaje	9 852	Blažková Zdenka, P6 Starodvorská 6/8	lesní pozemek
480/1	Lysolaje	2 219	ČR - Správa veřejné zeleně Praha, P1 Jilská 8	lesní pozemek
480/2	Lysolaje	794	Blažková Zdenka, P6 Starodvorská 6/8	lesní pozemek
480/3	Lysolaje	3 646	Al Fattalová Miloslava, P6 Starodvorská 13/2 Marhanová Věra, P6 Starodvorská 13/2	lesní pozemek
483/1	Lysolaje	927	Srb Jaroslav, P6 Květová 221 Srb Jozef, P6 Na palouku	zahrada
483/3	Lysolaje	481	Kyselová Svatoslava, P6 Janákova 2374/8	zahrada
483/4	Lysolaje	490	Havelková Jana, P4 Na nivách 955/1	zahrada
483/5	Lysolaje	463	BSM Draxler Karel Ing. a Alena PhMr., P6 Šárecká 9	zahrada
483/6	Lysolaje	992	Chvátaľ Josef, P10 Holandská 38	zahrada
483/7	Lysolaje	615	BSM Draxler Karel Ing. a Alena PhMr., P6 Šárecká 9 Srb Jaroslav, P6 Květová 221 BSM Korvalinka Jiří a Věnceslava, P2 Legerova 62 Vinař Jiří, P2 Legerova 62 BSM Srb Josef, P6 Květová 221 Havelková Jana, P4 Na nivách 955/1 Kyselová Svatoslava, P6 Janákova 2374/8 Chvátaľ Josef, P10 Holandská 38 Vlčková Květoslava, P2 Legerova 62 Hořická Věnceslava, P9 Tupolevova 466	ostatní komunikace
483/8	Lysolaje	864	BSM Brož Karel a Marie, P7 Za papírnu 18	zahrada
485	Lysolaje	739	Al Fattalová Miloslava, P6 Starodvorská 13/2 Marhanová Věra, P6 Starodvorská 13/2	neplošná
549	Lysolaje	4 720	ČR - MNV Lysolaje, P6 Kovářenská 8	ostatní komunikace
556/1	Lysolaje	4 746	ČR - Technická správa komunikací hl.m. Prahy, P1 Zlatnická 3	ostatní komunikace
556/2	Lysolaje	78	ČR - Technická správa komunikací hl.m. Prahy, P1 Zlatnická 3	občanská vybav.

Celková výměra ochranného pásma: ha 8,446

Hlavní předmět (motiv) ochrany:

- významný geologický profil svrchnokřídovými mořskými usazeninami v nadloží proterozoických hornin
- geomorfologické jevy - tvorba erozních zářezů a jejich modelace
- teplomilná skalní a stepní květena

Cíl ochrany:

Zachování erozních zářezů a jejich modelace a zachování významného geologického profilu. Vytvoření podmínek pro zachování a rozvoj ohrožených specifických fytoocenóz teplomilné skalní a stepní květeny a zabránit jejich zániku, zejména upravit lesní hospodářství a kontrolovat přirozenou sukcesí.

2. CHARAKTERISTIKA CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ VE VZTAHU K HLAVNÍMU MOTIVU OCHRANY (§10 odst. (3) písm b) vyhlášky):

Přírodní podmínky:

Území tvoří 20 - 30 m hluboká a asi 250 m dlouhá rokle vzniklá rychlou denundační činností během kvartéru. Rokle je zahloubená ve směru V - Z do sprašových hlín na povrchu zarovnané plošiny Hostivické tabule. Pod čtvrtohorní spraší odkryla vodní eroze stěnu křídových opuk, cenomanských druhohorních pískovců a v dolní části se zařezává do starého proterozoického podloží tmavých břidlic. Rokle je ukázkou erozních zářezů a jejich modelace. V rokli neteče žádná trvalá vodoteč, voda, sebraná po větších srážkách, vytváří přívaly, které v závěru rokle vodopádem a způsobují prudké povodně zasahující přilehlou obec Lysolaje.

Umělá výsadba z počátku století zlikvidovala většinu cenných teplomilných stepních společenstev. V osmdesátých letech zde zjistila Kubíková již jen nepatrné zlomky těchto společenstev na pokraji úplného zániku. Za významný považovala ještě zbytek populace třešně křovité (*Cerasus fruticosa*), která zde představovala největší populaci na sprašových hlínách v Praze, a další teplomilné skalní vegetace (*Cotoneaster integerrimus*, *Sorbus aria*). Ještě v r. 1984 zde Kubíková našla například i jednotlivé výskyty kavylu (*Stipa capillata*). Přibližně v r. 1970 však došlo k dalšímu plošnému zalesnění, které dnes představuje již téměř třicetiletý porost. Tento porost zastínil dříve osluněné okraje původního zalesnění a prakticky zlikvidoval podmínky pro přežití zmíněných zbytků teplomilné vegetace. Při obhlídce terénu provedené v souvislosti s tímto návrhem plánu péče se již žádnou třešň křovitou nepodařilo najít. To pochopitelně neznamena, že již vůbec neexistuje, je to však velmi málo pravděpodobné.

Umělé zalesnění má nevhodnou druhovou skladbu s vysokým podílem introdukovaného akátu (*Robinia pseudoakacia*). V minulosti bylo toto území včetně celé okolní krajiny po několik tisíciletí úplně odlesněno a proto i v místech, kde má stromové patro s převládajícím klenem a jasanem charakter suťového lesa, odpovídající keřové a bylinné patro úplně chybí.

ChÚ je pozoruhodně z hlediska bryologického. Průzkum, prováděný zde v r. 1994 Jiřím Váňou, zjistil 29 druhů mechů a 5 druhů jätrovky a ukázal, že je tato lokalita bryologicky velice bohatá. Zajímavost lokality při tom nespočívá jen v počtu zjištěných druhů, ale i v druhovém složení. Vedle běžných druhů se zde vyskytují druhy méně běžné, jako např. *Eurhynchium praelongum*. Zajímavý je rovněž výskyt horského druhu *Brachythecium reflexum*, který zde nachází vhodné prostředí díky inverzní poloze dna rokly. Dalšími druhy, zasluhujícími pozornost je ještě např. *Fissidens pusillus*, druh pískovcových skal, nebo kalcifilní jätrovka *Pellia endiviifolia*.

Jako významnou z hlediska výskytu střevlíkovitých brouků hodnotí tuto lokalitu Stanislav Janda, který zde v letech 1993 -94 zjistil 16 druhů této skupiny, přičemž četné druhy (např. *Carabus nemoralis*) se zde vyskytují v masovém počtu.

Zásadní vlivy lidské činnosti v minulosti:

Celá oblast se nachází ve starosídelní oblasti, kde člověk zasahoval do vývoje vegetace po sedm tisíciletí. Jak dokládají archeologické nálezy z okolí, byla okolní krajina osídlena již od neolitu (řivnáčská kultura) prakticky nepřetržitě až do současnosti. Veškeré plochy zde nějakým způsobem dlouhodobě ovlivňovala činnost člověka - pastevce, spotřebitele dřeva i rolníka. Lesy na přístupných plochách zmizely už dávno jednak proto, že v okolí Prahy byla velká potřeba dřeva, a pak také proto, že je přeměňoval na pole, sady, vinice a pastviny. To vedlo posléze k úplnému odlesnění krajiny. Historické snímky a zbytky teplomilné nelesní skalní a stepní vegetace dokazují, že i celá rokle, tvořící ChÚ, byla ještě počátkem tohoto století úplně bezlesá. Zalesnění rokly vzniklo umělou výsadbou,

kteřou organizovala protipovodňová komise, která byla činná od počátku tohoto století zhruba do jeho dvacátých let. Kolem roku 1970 došlo k dalšímu plošnému zalesnění, které rozšířilo původní lesní plochu ze 4,2 ha na 9,38 ha a které zastínilo původní porostní okraje se zbytky teplomilné vegetace a které tak prakticky zanikly..

3. NEGATIVNÍ VLIVY (ČINITELÉ) A MOŽNÁ NEBEZPEČÍ DALŠÍHO OHROŽENÍ (§ 10 odst. (3) písm. c) vyhlášky):

Hlavní ohrožení území představuje jeho zarůstání v důsledku umělého druhotného zalesnění, při kterém byly navíc použity geograficky nepůvodní dřeviny. Spolu s nekontrolovanou přirozenou sukcesí tak v důsledku zarůstání území a vznikajícimu zastínění došlo prakticky k úplnému zániku posledních drobných enkláv teplomilné vegetace včetně populace višně křovité. Výsadby trnovníku akátu (*Robinia pseudoakacia*) a smrku (*Picea excelsa*) navíc nepříznivě ovlivňují půdu tak, že i po jejich odstranění bude žádoucí vývoj vegetace blokován.

Zarůstání území PP podporuje rovněž druhou negativní tendenci v území, kterou je postupné zvětřování a zahliňování geologických odkryvů a geomorfologických fenoménů rokle. Samotné zvětřování geologických odkryvů a zazemňování terénu je přirozený, i když nežádoucí, proces, který je však vegetací významně urychlován. Podstatné je proto zaměřit se především na problematiku zarůstání území a regulovat jeho plošný rozsah a druhovou skladbu. Případná opatření proti přívalovým srážkovým vodám je nutné směřovat především na hranice vlastního chráněného území.

Dalším negativním jevem, ohrožujícím území, je tvorba černých skládek. Vedle jejich fyzické likvidace a represivních opatření (pokuty) zde hraje důležitou roli i k osvětová činnost zvyšující povědomí obyvatel přilehlé obce o výjimečnosti chráněného území. Tento úkol si obec patrně uvědomuje a černých skládek a odpadků je zde méně než v jiných podobných územích.

4. NÁVRHY NA OPATŘENÍ K VĚDECKÉMU A KULTURNĚ OSVĚTOVÉMU VYUŽITÍ (§10 odst. (1) písm. e) vyhlášky):

Okrajem území prochází značená turistická cesta. Bylo by vhodné doplnit zde informační tabuli, která by přiblížila návštěvníkům přírodovědné hodnoty území.

5. NÁVRHY REGULAČNÍCH A ASANAČNÍCH OPATŘENÍ (§10 odst. (1) písm.a), b), c), d), f), odst. (4) písm. a), b), odst. (5) písm. a), b) vyhlášky)

Vymezení územních jednotek:

Celé chráněné území tvoří prakticky jednu územní jednotku, která je vyznačena na leteckém snímku v příloze.

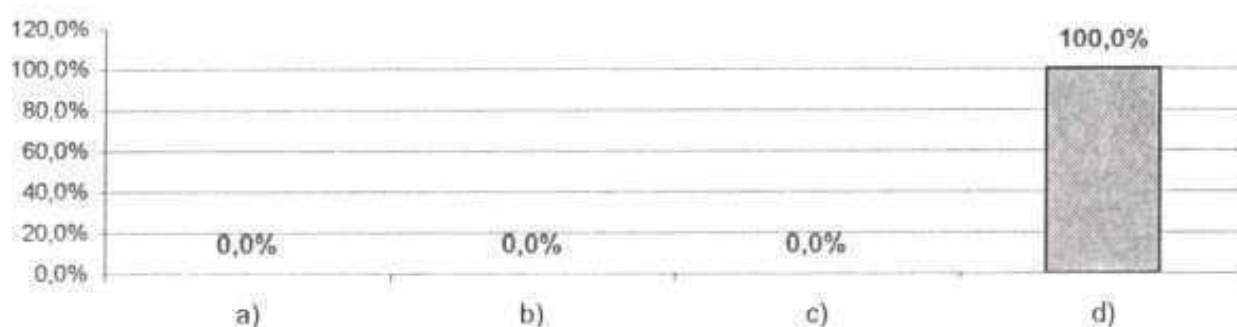
Návrh opatření podle jednotlivých územních jednotek:

LESNÍ POROSTY

Rozbor současného stavu porostů

Celé území přírodní památky "Housle" je tvořeno jen jednou porostní skupinou (365 B 02) s porostem vyžadujícím úplnou změnu druhové skladby (skupina "D").

Procentické zastoupení jednotlivých skupin:

Stanovení hlavních směrů řízení vývoje pro základní jednotky

Vymezení typologických jednotek:

IJ habrová javořina - celý porost (t.j. porostní skupina) v současných hranicích ChÚ.

Celý lesní porost v tomto chráněném území byl vysazen teprve na přelomu století a má druhotný charakter. Vlivem velmi dlouhého období, kdy zde bylo udržováno bezlesí, vyhynula většina hájových a podrostních druhů rostlin a druhotné, uměle založený lesní porost je v podrostu mimořádně druhově chudý. Nevhodné je rovněž i druhové složení lesního porostu, ve kterém se hojně vyskytují geograficky nepůvodní nebo stanovištně nevhodné dřeviny, zejména trnovník akát (*Robinia pseudoakacia*) a smrk (*Picea excelsa*).

Hlavní zásady řízení vývoje:

1) Přednostně ze skladby porostů vylučovat nepůvodní dřeviny, zvláště naléhavá (neodkladná) je zde potřeba co nejrychleji odstranit z porostů trnovník akát (*Robinia pseudoakacia*), který se jednak samovolně šíří dále do okolí a dále pak negativně ovlivňuje půdní stanovištní podmínky. V důsledku toho je v prvních letech možné počítat s tím, že na prosvětlené půdě obohacené dusíkem vyrostě řada nitrofilních bylin, které však později vymizí.

2) Hlavním předmětem ochrany jsou geomorfologické útvary a geologické profily. Proto je třeba zabránit jejich rozrušování kořeny dřevin. Proto je nutné trvale odstraňovat ze skalních výchozů a jejich nejbližšího okolí všechny nálety dřevin. Alespoň nejvýznamnější útvary musí být dobře viditelné a musí se odstranit i dřeviny, které je zakrývají.

3) Docílit postupné přeměny na cílovou druhovou skladbu, respektovat při tom lokální stanovištní rozdíly.

5) V místech, kde je to možné, využívat ve smyslu ustanovení lesního zákona přirozenou obnovu (vzhledem k současnému druhovému složení to půjde jen částečně)

6) Využívat pro obnovu i vtroušených listnatých dřevin

7) Vhodné vybrané stromy ponechat dožít až do jejich přirozené smrti jako doupné stromy.

8) Ponechat ležet na místě část méně hodnotných kmenů poražených starých stromů (jen domácích druhů) s tím, že objem odumřelého ponechaného dřeva by měl být výhledově alespoň 5, optimálně 10 m³/ha.

9) Není vyloučeno, že se ještě někde podaří nalézt nějaký exemplář višně křovité (*Cerasus frilicosa*). Lesní personál musí být o této možnosti dobře informován aby jí v případě nálezu neodstranil jako jiný nálet. Porost kolem eventuelního výskytu višně křovité musí být radikálně prosvětlen.

RÁMCOVÉ SMĚRNICE HOSPODAŘENÍ

cílový HS 1	porostní typ	Cílový hospodářský soubor Mimořádně nepříznivá stanoviště	Porostní typ DB	Výměra
----------------	--------------	--	--------------------	--------

soubory lesních typů 1J	Funkční zaměření ochrana biodiverzity
Kategorie lesa les zvláštního určení, § 8, odst. (2), písm f) zákona č. 289/1995 Sb.	

Základní hospodářská doporučení (vyhláška č. 83/96 Sb.)

Hospodářský tvar les vysoký	Hospodářský způsob podrostní	Obmýti fyzický věk dožití	Obnovní doba nepřetržitá	Počátek obnovy
Meliorační a zpevňující dřeviny DB, HB, LP, BŘ, BŘK, MK	Minimální podíl MZD 70	Cílová druhová skladba DB 1-3, HB 1-3, JV 2-4, JS +-1, LP 1-2, BŘK +-1, MK 0-1		

Zákonná ustanovení (zákon č. 289/95 Sb.)

Maximální velikost holé seče	Maximální šíře holé seče	Doba zajištění kultur 6	Minimální počty prostokoř. saz. v tis. ks DB 8, LP 4, BK 4, BŘ 3
------------------------------	--------------------------	----------------------------	---

Odchyłka od modelu Není žádoucí.

Obnovní postup Urychlená přeměna - odstranění akátu. Výmladky akátu tlumit nátěrem Roundupu na pařezy. V porostech bez akátu uplatňovat podrostní způsob, u stromů cílové druhové skladby provádět jen jednotlivý asanační výběr, jinak trvale bez zásahu.

Způsob obnovy (zalesnění) Maximálně využívat přirozenou obnovu, doplňování podsadbou a podsíjí s ohledem na cílovou skladbu.

Péče o kultury V případě potřeby ochrana proti bušení ožináním, tlumení výmladků akátu Roundupem, ochrana proti okusu repelenty, kontrola početního stavu zvěře.

Výchova porostů Při výchově usměrňovat na cílovou druhovou skladbu, omezovat nepůvodní dřeviny. Výchovu zaměřit na vytvoření silně diferencované porostní výstavby a uvolněný až přerušený zápoj.
--

Bezpečnost produkce Ohrožení pryskyřkou, žírem hmyzu na listech a tracheomykózou. Po odstranění akátu pravděpodobné dočasné zabuření.
--

Meliorace nežádoucí

Doporučené výrobní technologie

Podporované funkce biodiverzita přírodní památka - geomorfologie, geologický profil, teplomilné keře
--

Plánovaná hospodářská opatření pro LHP

Území jednotka L1

Oddělení	Por. skupina	Plocha ha	Věk	Lesní typ	HS	Zakmenění
365	B02	4,20	76	1J1	1	7

Zast. dřevin		Zás.ha/celk.	Těžba ar/%		Zalesnění		Plocha
ar	%		Obnovní	Výchov.	Dřevina	%	
AK	210	50	210	100	DB	30	63
JV	84	20			HB	30	63
BR	63	15			JS	10	21
SM	42	10			LP	20	42
HB	21	5			JV	10	21

Poznámka	Krátkodobá opatření	Dlouhodobá opatření	Dlouhodobý cíl
Geologické profily a skalní výchozy včetně nejbližšího okolí (cca 5 m od horní hrany, 10 m od stěny) je nutné trvale udržet bez porostu dřevin.	Odstranit dřeviny z geologických profilů a skalních výchozů včetně nejbližšího okolí.	Postupná přeměna druhové skladby, řídký až mezernatý zápoj z hlediska zájmů ochrany přírody žádoucí.	Přiblížit se skladbě: DB 1-3, HB 1-3, JV 2-4, JS +-1, LP 1-2, BŘK +-1

6. NÁVRHY NA TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ A VYBAVENÍ (§ 10 odst. (6) vyhlášky)

- Označení CHÚ tabulemi se státním znakem je nedostatečné. Pásové označení hranice je nezřetelné. Mělo by dojít ke kompletnímu přeznačení území.

Změna hranice ChÚ se nenavrhuje.

7. ORIENTAČNÍ PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY (§ 10 odst. (3) písm. d):

Nové označení území 20 000,- Kč

ASANAČNÍ

Gemorfologické útvary a geologické profily - asanační náklady představuje:

1) odstranění dřevin na skalních výchozech (část. za využití horolezecké techniky) 20 000,- Kč

Lesní plochy - asanační náklady představuje cena sazenic a jejich výsadba vyvolaná nezbytnou přeměnou druhové skladby porostu: celkem 35 000,- Kč

REGULAČNÍ

Gemorfologické útvary a geologické profily - náklady na regulační management představuje občasné odstranění náletových dřevin, t.j. ročně v průměru 5.000,- Kč

Lesní plochy - regulační management nepředstavuje zvýšení nákladů oproti běžnému obhospodařování lesa

8. ZAJIŠTĚNÍ PRAKTICKÉ OCHRANY ÚZEMÍ (§ 10 odst. (1) písm. g)

Návrh zodpovědnosti za realizaci zásahů:

Lesy hl.m. Prahy

Návrh subjektů pověřených kontrolou realizace:

Odbor životního prostředí MHMP

Návrh subjektů pověřených odborným sledováním změn v souvislosti s provedenými zásahy.

- Odbor Životního prostředí MHMP
- Agentura ochrany přírody, pražské středisko

9. POUŽITÉ PODKLADY:

- rezervační kniha
- Chráněná území ČR 2
- Péče o chráněná území přírody, V. Petříček a kolektiv, Praha 1996 (rukopis)
- vlastní průzkum

10. Zpracovatel: Ing. Samuel Burian
Lów & spol., s.r.o., Brno

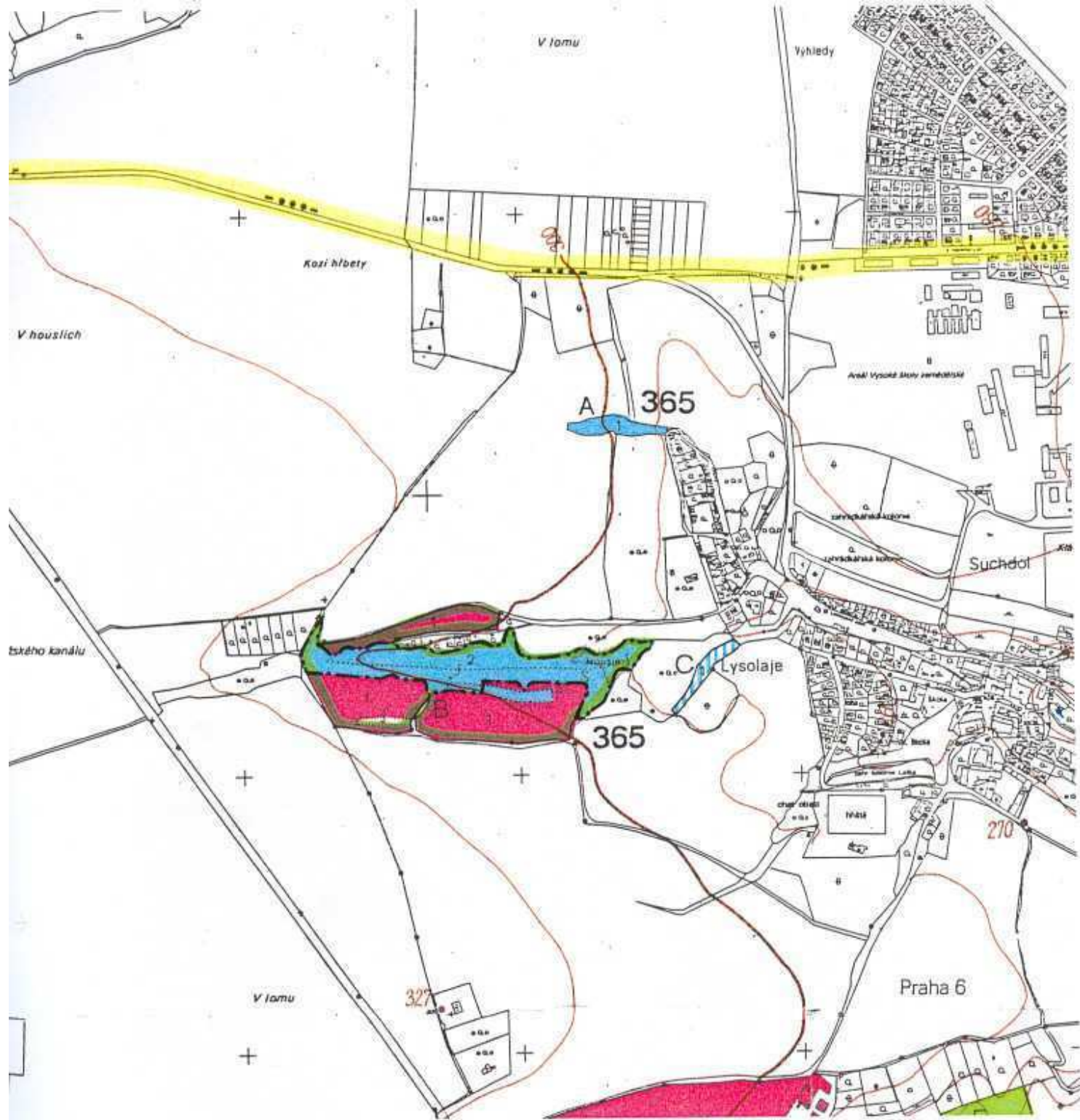
Datum: 20. 8. 1999

Studie: plány a projekty pro krajinu a vesnici

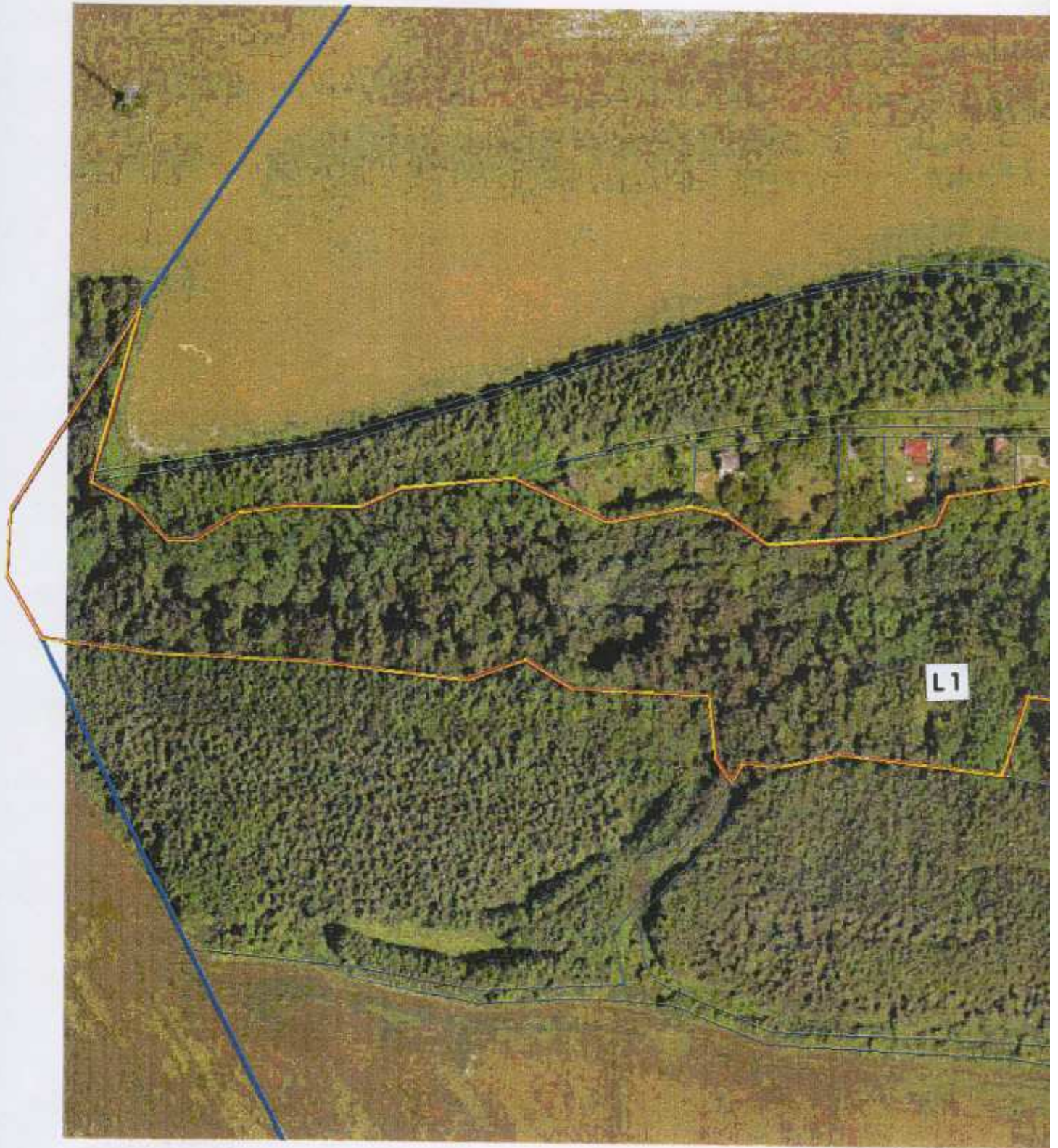
DIC 290 - 46990798
Tel./fax: 05 - 57 62 50
Vranovská 102, 614 00 Brno (C)

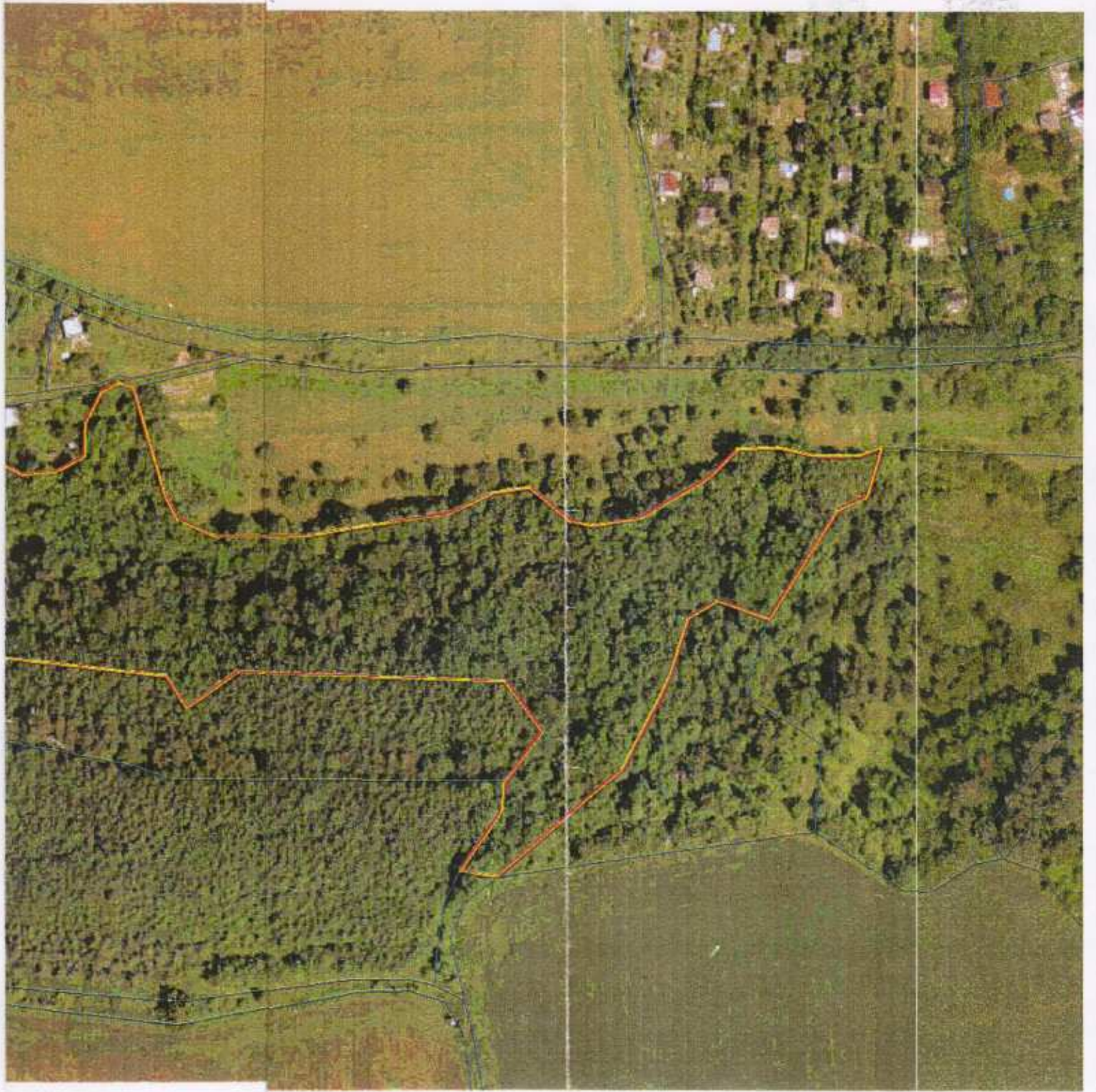
razítko a podpis

— · — · — hranice přírodní památky

**Porostní mapa LHP
s vyznačením hranice PP Housle**

Magistrát

hlavního města Prahy
odbor životního prostředí

MHMP00ZXYSN

podle rozdělovníku

Váš dopis/ze dne

Naše značka

MHMP/92572/99/VIII/332/00/Pav

Vyřizuje/linka
Ing. Pavlík / 4427

Praha
31.3.2000

Věc: Oznámení o schválení plánu péče

Oznamujeme Vám, že odbor životního prostředí MHMP jako příslušný orgán ochrany přírody schválil ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, plán péče pro zvláště chráněné území - **přírodní památku Housle**, které bylo vyhlášeno vyhláškou NVP č.3/1982 Sb. NVP z 27.5.1982. Plán péče je schválen na období deseti let.

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1

Ing. Kateřina Vaculová
vedoucí odboru

Přílohy: plán péče

pro AOPK ČR středisko Praha také vyjádření k připomínkám k plánu péče

Co: oddělení organizací OŽP MHMP

AOPK ČR, středisko Praha, Řetězová 222/3, Praha 1

AOPK ČR, Kališnická 4-6, Praha 3

spis

LESY HL. M. P.

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

Adresa:
Řásnovka 8
110 01 Praha 1

Telefon:
(*2448 1111
2448 + linka

Fax: 232 26 29
IČO: 064 581

Bankovní spojení:
První městská banka
Malé nám. 11, Praha 1